

AVORTUL LA CERERE ÎN PERSPECTIVA ETICĂ A TEOLOGIEI NATURALE

Dr. M.C. Teodorescu

Institutul Național de Medicină Sportivă

În accepția teologiei naturale rațiunea și credința în Dumnezeu nu sunt opuse, nu se exclud, ci se condiționează reciproc. Sfântul Părinte Augustin considera că este necesar să înțelegi pentru a crede, deoarece credința conduce la rațiune. Ordinea cauzal-științifică și cea finală, ordinea legilor naturii și ordinea legilor morale ale Divinității operează împreună, cu toate că numai cea dintâi se află în sfera de cuprindere a ochilor și mâinilor noastre, pe când ordinea teologică are un caracter recesiv, astfel încât necesită o elaborare logică și instrumente științifice sofisticate pentru a fi depistată și înțeleasă.

Se știe că majoritatea afecțiunilor în care medicii recomandă avortul terapeutic se caracterizează printr-o creștere a frecvenței în populație a avorturilor spontane. Pe de altă parte, este cunoscut faptul că avorturile spontane sunt cele mai puțin nocive pentru sănătatea femeii. Avortul terapeutic ocupă o poziție intermediară între avortul spontan și avortul provocat la cerere, poziție care este chiar mai apropiată de avortul spontan în ceea ce privește efectele negative pentru sănătate, ceea ce se poate explica prin faptul că el încearcă să completeze sau să ajute sensul firesc al acțiunii Naturii-Mamă în întreruperea cursului sarcinii. Dimpotrivă, avortul provocat la cerere, care nu are o motivație biologic-medicală ci exclusiv socială sau psiho-individuală, chiar dacă este efectuat legal în mediul medical de specialitate, are deseori urmări nefavorabile și complicații posibile de o mare varietate. Fără îndoială că el nu ajunge la gravitatea complicațiilor și mortalității materne dată de avortul delictual,¹ dar efectele sale patologice sunt numeroase și imprevizibile. În acest sens, Gheorghe Peltecu afirmă: „întreruperea de sarcină făcută în primele 10 săptămâni prin vacum-aspirație sau curetaj uterin, *chiar în cele mai bune condiții de efectuare* poate genera complicații care pot fi:

- hemoragii
- complicații traumatice: perforații, leziuni ale colului

- complicații infecțioase interesând uterul, ovaarele, țesutul conjunctiv pelvin, peritoneul
- complicații tardive: sinechii uterine, sterilitate“.²

Experiența medicilor de obstetrică ginecologie a demonstrat că avortul la cerere făcut în cele mai moderne și dotate instituții medicale, cu personalul cel mai calificat, nu este lipsit de mari riscuri pentru sănătatea femeii. În primul rând, pentru că este o manevră oarbă pentru medic, în sensul că el nu vede direct ceea ce elimină – așa cum se întâmplă într-o plagă operatorie obișnuită – deoarece pătrunde în uter prin orificiul strâmt al colului uterin. Dacă curăță oul prea insistent apare riscul unor variate tipuri de hemoragii uterine, iar atunci când curetează mai puțin, resturile embrionului favorizează multiplicarea microbilor veniți din vagin prin orificiul colului, ceea ce favorizează grave tipuri de infecție în uter sau vecinătatea lui: anexite, accese pelviene, flebite, pelvipertonite și chiar septicemii sau șoc toxico-septic. Un interesant studiu făcut de dr. Coțofana Gheorghe pe un eșantion reprezentativ de 981 femei cu avort provocat la cerere a demonstrat consecințele patologice ale acestui act asupra funcției de reproducere,³ pe lângă complicațiile majore ale infecțiilor și hemoragiei. De asemenea, autorul constată că avortul provocat la cerere conduce la o frecvență mai mare a bolilor cronice de reproducere, a sterilității secundare și a mortalității infantile precoce.⁴ Doctor Gheorghe Coțofana evidențiază relația directă dintre avortul provocat la cerere și mortalitatea perinatală: „la un avort provocat la cerere mortalitatea perinatală este de 22,4%, iar la 2 avorturi, crește la 36,4%“.⁵

Pe de altă parte, majoritatea cercetărilor făcute asupra avortului provocat la cerere ajung la concluzia că cele mai nefaste consecințe pentru starea de sănătate a femeii se produc atunci când el este îndreptat asupra primului copil, astfel încât medicii de obstetrică

¹ Avortul delictual este efectuat în afara instituției medicale de către persoane lipsite de o calificare medicală corespunzătoare.

² Gheorghe Peltecu, *Obstetrică și ginecologie*, Ed. Universității „Carol-Davilla”, București, 2000, p. 83.

³ Gheorghe Coțofana, *Aspecte socio-medicale ale avortului provocat la cerere*, Teză de doctorat susținută la „Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie N. Testemițanu”, Chișinău, 1997.

⁴ Mortalitatea infantilă precoce se mai numește mortalitate perinatală; ea semnifică decesele din prima săptămână de viață a copilului.

⁵ Gheorghe Coțofana, Op. cit., p. 12.

ginecologie recomandă ca prima sarcină să se finalizeze cu nașterea. Dacă citim cu atenție Cuvântul lui Dumnezeu, constatăm că respectul pentru vitalitatea primului născut este o regulă a teologiei naturale: „Să-Mi sfințești pe tot întâiul născut, pe tot cel ce se naște întâi la fiii lui Israel, de la om până la dobitoc, că este al Meu!”⁶

Să încercăm o explicație a multiplelor complicații ale avortului provocat la cerere în termenii unei teologii naturale. În acest sens, putem afirma că avortul este un act prin care ne opunem voinței persoanei lui Dumnezeu, deoarece se află în contradicție cu natura, în același timp biologică și divină, a gravidei, fiind exercitat asupra unei femei sănătoase care poartă un ou fecundat normal. Acest fapt face ca organismul matern să rețină solidoul în diferitele tentative de a-l desprinde cu cureta, astfel încât infecția și hemoragia se produc ușor fiind susceptibile de a fi interpretate ca o pedeapsă datorită unei conduite necorespunzătoare. Dimpotrivă, în cazul avortului spontan, Divinitatea aflată în embrion decide ea însăși să se debaraseze de trupul lui când el este bolnav⁷ prin următorul mecanism: învelișul oului se desprinde de la Sine putere prin acțiunea unor hormoni care excită fibra musculară uterină (hormoni ocitocici), orificiul colului se subțiază, se șterge și embrionul este eliminat fără complicații.

Prin urmare, avortul la cerere efectuat asupra unui embrion sănătos, dezvoltat într-o femeie lipsită de boli ereditare sau dobândite genetic, se opune atât scopului natural-biologic cât și celui divin prezentat în Scriptură. De aici a rezultat tentația societății de a obliga femeia să nu facă avort – fapt însușit mai întâi de totalitarismul religios al Evului Mediu și apoi de totalitarismul laic (dictatura comunistă de tip ceaușist). Experiența socială a demonstrat însă că orice inițiativă de constrângere socială prin măsuri juridice și polițienești asupra libertății de reproducere are un efect invers scopului propus. Un studiu efectuat pe un eșantion reprezentativ de către dr. Dan Ciornei a dovedit că Decretele regimului ceaușist nr.770/1966 și nr.441/1985, prin care se urmărea obținerea unui spor de natalitate prin interzicerea dreptului la avort, nu numai că nu au condus la un spor de populație, dar au generat și o bogată patologie biologică și socială. După un prim an de creștere a natalității, în care au apărut un număr de copii nedoriți și numeroase probleme sociale, în anii următori natalitatea a început să scadă ca urmare a punerii spontane în funcțiune a rețelei clandestine de

întrerupere a cursului sarcinii efectuată de persoane mai puțin calificate și în condiții improprie. Consecința a fost creșterea următorilor indicatori: decese mamă post-avort, boli cronice ale uterului, anexite, histerectomii și sterilitate. Pe de altă parte, a crescut numărul de: „copii ai străzii, familii dezorganizate prin detenția mamei, prostituate, violențe extra și intrafamiliale”⁸.

Efectele negative ale constrângerii sociale de a nu face avort pun într-o lumină favorabilă ideile filosofiei politice a democrației Occidentului cu privire la natura drepturilor individului uman și a libertății lui. Cu toate că Declarația Drepturilor Omului, adoptată prima dată în 1789 de către Adunarea Constituantă a Franței, nu a fost recunoscută oficial ca un act cu privire la dreptul liber al femeii de a face întrerupere voluntară de sarcină decât în secolul XX⁹, totuși, se impune ideea că decizia cu privire la întreruperea sau neîntreruperea cursului sarcinii trebuie să aparțină în mod exclusiv femeii gravide. Fără îndoială că avortul este o traumă umană majoră din punct de vedere biologic, psihic și social. Hotărârea de a face sau a nu face avort depinde de influența unui lanț de opțiuni, cu argumente deseori contradictorii. Decizia cu privire la întreruperea de sarcină depinde de o multitudine de factori: mentalitatea și caracterul gravidei, tipul relației de cuplu sexual¹⁰, valorile familiei sau ale altor microgrupuri din care face parte gravida¹¹, apoi valorile macrogrupului teritorial, deoarece altfel este văzut avortul într-o localitate rurală în comparație cu un centru urban bine dezvoltat. Toate aceste influențe ale valorilor individuale, de micro sau macrogrup, care influențează hotărârea de a nu întrerupe sau întrerupe sarcina reprezintă, în ultimă instanță, responsabilități și datorii față de societate sau față de persoana lui Dumnezeu interiorizată în societate și în sufletul gravidei. Dacă această societate – interpretată laic ca o entitate supraindividuală – sau acel Dumnezeu transcendent al totalitarismului creștin o constrânge pe gravidă să păstreze copilul sub amenințarea unei pedepse pentru crimă care va fi ispășită în lumea asta sau în cea de Apoi, atunci fără îndoială că această interpretare limitează și constrânge eul empiric deoarece se bazează exclusiv pe sentimentul datoriei și al autorității cu care este investită norma de comportament.

Constrângerea de a nu face avort fundamentează comportamentul motivațional pe o dimensiune exclusiv exterioară și formală, ceea ce conduce la fenomene de înstrăinare. Fără îndoială că avortul la

⁶ Vechiul Testament, Biblia, *leșirea (Exodul)*, cap. 13, versetul 2. De altfel, întreg versetul 13 al acestei cărți scrise de Moise este dedicat acestei teme, titlul capitolului fiind: Sfințirea celor întâi născuți.

⁷ Bolile embrionului care conduc la avort spontan sunt multiple și variate cauzal: rubeola și alte viroze, sifilisul, toxoplasmoza, bolile grave de inimă ale mamei, etc.

⁸ Dan Ciornei, *Implicațiile demografice și medico-sociale ale avortului delictual într-un teritoriu dat*, teză de doctorat susținută la Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila, București, 1993.

⁹ Și aceasta ca urmare a unor lupte sociale desfășurate de curentele feministe din Europa și S.U.A.

¹⁰ Relație întâmplătoare, de concubinaj sau căsătorie legitimă.

¹¹ Microgrupul religios, cultural sau de distracție, fiecare din ele având norme proprii privind maternitatea sau viața de familie.

cerere este o faptă negativă din punct de vedere biologic, psihic și social, atât din perspectiva profan-laică, cât și din cea religioasă, însă la această concluzie nu trebuie să se ajungă prin teamă, înclinație sau instinct, ci prin interiorizarea liber consimțită a normelor mediului social înconjurător. Cu alte cuvinte, este vorba de un proces complex de socializare la viața de familie început din frageda copilărie, fără agresioni și frustrări traumatizante. Norma de a naște un copil, a-l îngriji și iubi, se face prin percepția interpersonală a vieții grupurilor mici în care trăiește femeia, astfel încât ea devine în cele din urmă o idee rațională care servește voinței ca un scop moral motivat din interiorul sufletului. La această idee se poate ajunge și prin experiența greșelilor. Nu este foloșitoare constrângerea directă împotriva libertinajului sexual, deoarece acesta conduce la bolile transmissibile sexual, care devin un semnal de alarmă care conștientizează greșeala. Norma de a nu face avort la cerere ajunge astfel să fie cunoscută, aprobată și iubită, motiivată exclusiv interior, ca o idee a unui Dumnezeu care repudiază orice tip de asprime și obligație totalitaristă. O asemenea normă ajunge să fie considerată ca ceva ce-ți aparține și se constituie ca un precept moral superior.

Constrângerea totalitaristă de a nu face avort generează un sentiment de îngrijorare asupra pericolului unei sancțiuni laice, în cazul totalitarismului ceaușist, sau o senzație de înfiorare față de caracterul redutabil al judecății Transcendentului. Ambele sentimente ne atrag atenția asupra periclitării interesului nostru, iar datoria de a nu avorta ascunde, în fond, o judecată egoistă. Pe de altă parte, constrângerea de a nu avorta, pe baza ideii valorii morale absolute a vieții embrionului, transformă moralitatea acestui concept într-o esență metafizică ruptă de responsabilitățile practice pe care subiectul femeii gravide le poate avea. Avortul provocat la cerere nu implică totdeauna scopuri negative cum ar fi egoismul sau destrăbălarea, ci poate fi generat de un deziderat moral: imposibilitatea de a crea condiții favorabile creșterii și educației copilului. Constrângerea exterioară de a nu avorta face ca spiritul etic al valorii embrionului aflat în subiectul gravidei să nu se mai întemeieze în el însuși, ca o unică divinitate interioară, comună celor două suflete: mamă și embrion, ci să devină ceva aflat în afară de sine, ca o entitate străină și ostilă. Cu alte cuvinte, dictatura duce la construirea unei alte lumi a valorii embrionului, o lume separată și opusă, pentru care gravida ajunge să

capete repulsie și s-o repudieze prin măsura avortului la cerere.

În Biblia creștină nu există nici un text care să considere în mod explicit avortul ca fiind o crimă. Atunci când avortul este practicat pentru a duce o viață destrăbălată, el poate fi considerat ca un păcat asemănător adulterului sau prostituției. Mântuitorul însuși s-a opus la constrângerea exterioară legată de un păcat al reproducerii umane. De pildă, în *Evangelia după Ioan*, cap. 8, fariseii și cărturarii au adus o femeie prinsă în adulter, amindind regula stabilită de Moise: uciderea cu pietre, însă Iisus le-a răspuns: „Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi cu piatra“. Când au auzit aceasta, oamenii s-au simțit muștrați și nici unul dintre ei nu a lovit-o. Mentalitatea totalitaristă a teocrației medievale s-a asociat cu un rigorism moral excesiv al conduitei de reproducere a omului, ceea ce a condiționat scoaterea din context a unor fragmente din Scriptură la care s-a asociat în mod arbitrar ideea de avort cu cea de crimă. De pildă, porunca divină primită de Moise pe muntele Sinai: „Să nu ucizi“¹² a fost considerată ca o fărădelege prin asocierea ei cu afirmația transmisă de apostolul Matei: „Depărtați-vă de la Mine cei ce lucrați fără de lege“¹³, iar consecința firească a comiterii unei „fărădelegi“ a fost decizia teologilor de a sancționa juridic avortul, chiar dacă acest fapt nu era prevăzut în mod expres în Scriptură.

Cercetarea atentă a Scripturii efectuată rațional, după spiritul ei, evitând formalismul interpretării literei, ne arată că pentru femeia gravidă Cuvântul lui Dumnezeu înseamnă libertatea de a alege între: „poarta largă și calea lată care duce la picire“¹⁴, în cazul celor care practică avortul la cerere, și: „multe sunt cele care o află“¹⁵ sau opțiunea pentru: „poarta strâmtă și calea îngustă“ care duce la viață¹⁶, în cazul în care o femeie sănătoasă evită să facă avortul unui embrion viabil, chiar dacă este strâmtorată în posibilitățile ei economico-sociale, cu toate că: „puține sunt cele care aleg o asemenea alternativă“¹⁷ ne spune în continuare Biblia.

Fără îndoială că avortul la cerere, aflat în afara oricărei patologii biologice, este un păcat, însă conduita teologică față de cel care a greșit este ilustrată cel mai bine de Cuvântul lui Dumnezeu prin pilda *Fiului risipitor*¹⁸, în care lipsește orice formă de pedeapsă din partea tatălui odată ce conștientizarea erorii fiului păcătos s-a făcut printr-o experiență personală. Capitolul 3 al *Epistolei către Romani a Sf. Apostol Pavel* se întitulează: „Toți oamenii, fără deosebire, sunt păcă-

¹² *Jeșirea (Exodul)*, cap. 20, verset 13.

¹³ *Evangelia după Matei*, cap. 7, verset 23.

¹⁴ *Evangelia după Matei*, cap. 7, verset 13.

¹⁵ *Ibidem*

¹⁶ *Ibidem*

¹⁷ *Ibidem*

¹⁸ *Evangelia după Luca*, cap. 15, versetele 11-32.

toși“. Semnificația teologică profundă a Cuvântului lui Dumnezeu este tocmai libertatea de a alege între bine și rău, deoarece răul reprezentat de păcat condiționează frecvent o pedeapsă indirectă prin încălcarea unei legi a naturii¹⁹ care are consecințe nefavorabile pentru subiect. Lămurită fiind greșeala făcută, femeia își recondiționează din proprie inițiativă drumul spre valorile spirituale: virtutea, maternitatea și familia. Prin urmare, Scriptura postulează ideea libertății ori de câte ori are prilejul: „Deci, fraților, nu suntem copii ai roabei, ci copii ai celei libere. Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei“.²⁰ În aceeași Epistolă, apostolul Pavel are intuiția divină cu privire la libertatea legată de valorile vitale ale omului prin următoarele cuvinte: „Căci voi, fraților, ați fost chemați la libertate; numai să nu folosiți libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiți unul altuia prin iubire“.²¹ Conceptul de libertate din acel verset semnifică alegerea din proprie inițiativă a actului slujirii semenului, motivată de iubirea acestuia, care trebuie să fie mai presus de slujirea pătimășă a propriului trup. El reia sfatul de a întemeia interior calea virtuții: „Zic dar: în Duhul să umblați și să nu împliniți pofta trupului. Căci trupul pofteste împotriva Duhului“.²² Fără îndoială că avortul provocat la cerere este o faptă negativă a trupului, o antivaloare vitală, care stă alături de alte conduite rele ale firii pământești pe care apostolul Pavel le numește: „adulter, desfrânare, necurăție și destrăbălare“;²³ însă singura armă lumescă prin care se poate lupta împotriva lor este virtutea, impusă prin voință și nu constrângerea juridică – virtute care poate lua forma: înfrânării, curăției, îndelungii răbdări, facerii de bine și credinței.²⁴

Chestiunea avortului provocat la cerere poate fi discutată nu numai în limbajul teologic creștin, dar și în discursul unei teologii naturale – sprijinit pe o unică filosofie morală a tuturor religiilor – și atunci ajungem la aceeași concluzie: că drumul libertății este singurul posibil să-l folosească rațiunea în comportamentul femeii gravide. Chiar dacă legile naturii biologice a omului demonstrează caracterul patologic al avortului provocat unei femei sănătoase, acest avort nu se află în contradicție cu ideea de libertate a femeii însărcinate, care presupune decizia ei liber consimțită cu privire la viața embrionului său. Aceasta deoarece teologia naturală apreciază poziția femeii gravide în viața socială în alt sens și raport când o numește liberă,

decât atunci când o consideră o parte a naturii și suspusă legilor biologic-medice. Cele două domenii – natura și societatea – sunt guvernate de legi deosebite și reprezintă forme diferite de interiorizare a esenței divine. În acest sens, trebuie să se arate că nu numai ambele esențe²⁵ pot sta foarte bine împreună, ci că trebuie și concepute în mod necesar unite în același subiect uman al gravidei, fiindcă altfel nu s-ar putea explica de ce Rațiunea filosofiei politice a democrației Occidentului european pune ideea libertății gravidei de a dispune cum vrea de conținutul pântecului ei alături de ideea științifică a caracterului dăunător al avortului pentru sănătate, iar populația neavizată de conținutul natural firesc al acestei comuniuni este pusă în mare încurcătură, organizând demonstrații pro și contra avortului, chiar în prezent, adică în primii ani al mileniului trei.

O sarcină purtată de o femeie sănătoasă și aptă să facă un copil sănătos poate fi exprimată metaforic prin: „talantul oferit de persoana lui Dumnezeu“ (*Evanghelia după Matei*, cap. 25, versetele 14-30) și care făcând parte din avuția Domnului, ea este datoare să lucreze cu el după puterea și sârguința sa (versetele 14-15). În această *Pildă a talanților* o singură persoană s-a dovedit comodă și nu a folosit talantul dăruit de Dumnezeu, motiv pentru care a fost considerată „netrebnică și aruncată în întunericul cel mai din urmă“ (versetul 30). Un coleg de-al meu, medic ginecolog, mi-a relatat următoarea întâmplare, în care un asemenea „talant“ nu a fost folosit de către o studentă aflată în ultimul an de facultate care și-a avortat la cerere prima sarcină. Fătul eliminat din uter era produsul unui concubinaj premarital, iar în rugăciunea sa pentru păcatul comis studenta i-a explicat Domnului că: „s-a temut că nu va putea folosi *talantul* așa cum i-a poruncit“ (versetul 25). A vrut să-și rezolve mai întâi problemele economice și tot ce putea fi în direcția lui „a avea“: terminarea facultății pentru a obține un loc pentru exercitarea profesiei, spațiul pentru locuința personală, oficializarea căsătoriei, viața de familie fără griji, trăită în plenitudinea optimismului tinereții și crearea condițiilor materiale optime pentru viitorul copil. Dar, odată împlinite aceste trebuințe ale firii omenești, în următorii doi ani toate încercările ei de a dobândi „un nou *talant* din avuția Domnului“, adică de a rămâne gravidă cu soțul ei, a dat greș. Avortul primei sarcini a determinat apariția unei endo-

¹⁹ Sancțiunea rezultată din încălcarea legilor naturii este conștientizată ca având un caracter direct, fizico-biologic: bolile condiționate de factorii de risc, cum ar fi supraalimentația, sedentarismul, alcoolul, drogurile etc. Chiar dacă legile naturii au fost create de Dumnezeu, aceste sancțiuni biologice nu sunt atribuite direct Persoanei Sale, care-și păstrează atributul de Bunătate și condiție a libertății. Natura este o formă calitativ diferită de interiorizare a esenței divine în comparație cu viața social-umană.

²⁰ *Epistola către Galateni a Sf. Apostol Pavel*, cap. 4, verset 31, cap. 5, verset 1.

²¹ *Epistola către Galateni a Sf. Apostol Pavel*, cap. 5, verset 13.

²² *Epistola către Galateni a Sf. Apostol Pavel*, cap. 5, versetele 16, 17.

²³ *Ibidem*, verset 19.

²⁴ *Ibidem*, versetele 22, 23.

²⁵ Esența Divinității, interiorizată în natura biologică, și esența Divinității, interiorizată în viața socială.

metrite – o infecție a mucoasei care căpтуșește fața interioară a uterului – care a influențat nefavorabil celulele receptoare de la acest nivel și a creat un teren neprielnic pentru dezvoltarea oului fecundat. Ca urmare, au apărut schimburi nutritive defectuoase între făt și mamă, fetomaternal, care au tulburat evoluția normală a oului și s-au soldat cu câteva avorturi spontane și o sarcină prematură cu un copil născut sub greutatea normală care nu a supraviețuit condițiilor de incubator. Cu ajutorul unor sofisticate tratamente medicale a reușit până la urmă să nască un copil aparent sănătos, la care s-a declanșat în perioada adolescenței o gravă boală cronică, condiționată de o teratogeneză mutagenă. Deoarece ancheta familială nu a indicat vreo boală ereditară în familia părinților copilului, s-a stabilit cauza probabilă aboliției psihice ca fiind acțiunea mutagenă exercitată asupra mamei gravide de un antibiotic,²⁶ luat în primele două săptămâni de sarcini pentru endometrita consecutivă primului avort. Problemele generate de îngrijirea acestui copil au chinuit căsnicia și au favorizat divorțul. Așadar, s-a împlinit pedeapsa din *Pilda talanților* pentru lipsa de îngrijire a *talantului* vieții primului născut prin aruncarea: „întru întunericul în care va fi plângerea și scrâșnirea dinților”²⁷. Dar această măsură de constrângere nu a fost aplicată direct de persoana lui Dumnezeu, care în viața socială a dovedit Bunătate și a oferit libertatea de a alege între virtute și păcatul avortului, ci constrângerea a fost indirectă, deoarece a încălcat Rațiunea legilor naturii biologice umane care interzicea avortul primei sarcini. Esența divină interiorizată în natură este calitativ distinctă de esența divină socială, deoarece este aspră și intransigentă pentru că reprezintă Ființa naturii și legile ei, astfel că dacă natura a fost creată de Dumnezeu, el însuși respectă legile propriei Sale creații, pe când în viața social-umană, poruncile Lui permit omului să se manifeste prin delicatete, smerenie, iubire și libertatea de a alege între virtute și păcatul avortului la cerere.

Dar păcatul avortului la cerere este o antivaloare a cărei pondere de repulsie teologică²⁸ variază în funcție de *talantii* oferiți gravidei. În exemplul dat mai sus studenta care a practicat avortul a fost poseoarea mai multor talanți a căror valoare s-a condiționat reciproc, astfel încât pierderea *talantului sarcinii* a căpătat o valoare negativă mai mare, prin urmare, și sancțiunea natural-divină a fost pe măsură. Încă de la începutul vieții studentei, persoana lui Dumnezeu i-a oferit *talantul* de a se naște într-o familie cu o bună condiție

materială, a avut o copilărie lipsită de griji, a mai primit *talantul* unui coeficient ridicat de inteligență care a înscris-o printre elevele cele mai bune la învățătură. Conform *Pildei talanților*, Dumnezeu i-a cerut studentei o sârguință crescută în raport cu valoarea mărită a talanților primiți de la El și pe bună dreptate s-a supărat, deoarece nu i-a răspuns corespunzător. Dacă avortul primei sarcini ar fi fost practicat de o fată săracă, dintr-o familie dezorganizată sau numeroasă, care, prin urmare, ar fi avut mai puțini *talanți* în comparație cu studenta, această fată săracă, chiar dacă ar fi nesocotit *talantul* primei sarcini și ar fi făcut avort, ar fi fost certată mai puțin de Dumnezeu. Că aceasta este ordinea divină privind comportamentul față de prima sarcină o demonstrează cercetările medico-statistice în obstetrică-ginecologie care au arătat că avortul primei sarcini are consecințe mai reduse asupra sporului populației în mediile cu un nivel redus de civilizație și economie, care se caracterizează printr-o fertilitate și natalitate mult mai crescute în comparație cu mediile cu un grad crescut economico-social și cultural.²⁹ Așadar, nesocotirea Cuvântului lui Dumnezeu din *Pilda talanților* a fost sancționată indirect prin intermediul unei legi a naturii omului, ceea ce ne permite să afirmăm că normele acestei *Pilde* aparțin unei teologii naturale atunci când le aplicăm comportamentului reproductiv al omului în viața cotidiană. Esența autoreproducerii divine a societății îi pretinde femeii sănătoase să nu facă avortul primei sarcini și totodată îi oferă șansa de a asimila semnificația cauzalității Rațiunii de a-și folosi voința pentru a acționa liber în acest sens.

Din punctul de vedere al teologiei naturale – sprijinită pe o unică filosofie a tuturor religiilor – nerespectarea normei privind interdicția avortului primei sarcini nu implică intervenția directă a esenței sociale a Divinității, deoarece aceasta se raportează la ea însăși ca la un Altul și această raportare a Divinității la ea însăși este mai degrabă o scindare: esența social divină, blândă, iubitoare și anticugenică de felul ei, se transformă într-o esență divină a naturii care este aspră, intransigentă și eugenică. Aceasta din urmă este cea care o sancționează pe gravidă pentru neîndeplinirea poruncilor din Cuvântul lui Dumnezeu. Dar fiecare din aceste esențe divine, socială și naturală, sunt alterabile. Reprezintă acte ale conștiinței care se condiționează reciproc în cuprinderea obiectului propriu al acțiunilor omului, căci fiecare ființă umană este un: „templu al Duhului Sfânt” (apostolul Pavel), iar scopul actului uman este influențat de acest Duh. Prin

²⁶ Antibioticul a fost eritromicină luată fără avizul medicului, iar mama – de altfel educată sanitar – nu știa că este gravidă din cauza neregularității ciclului menstrual, generată de infecția cronică postavortului primei sarcini.

²⁷ *Evangelhia după Matei*, cap. 25, verset 30.

²⁸ Expresia *repulsie teologică* ar putea fi înlocuită cu expresia *repulsia persoanei lui Dumnezeu* în contextul unui discurs care aparține exclusiv domeniului teologic, însă contextul argumentării permite înțelegerea faptului că repulsia aparține concomitent și omului care interiorizează Transcendentul și semnificația legilor create de El.

²⁹ De altfel, și demografii au constatat acest fenomen, în alte aspecte ale lui, integrându-l într-o lege a raportului invers dintre individualitate și geneză

urmare, cele două esențe divine, socială și naturală, reprezintă doar o scindare de moment a Identicalui-cu-sine care este Divinitatea aflată în noi înșine.

Ideea de a întrerupe o sarcină normală poate chinu mintea gravidei datorită unui conflict al responsabilităților. Decizia pe care o va lua poate produce tensiuni ulterioare în viața ei, a familiei sale sau a concubinului ei. Existența unui ideal în viață³⁰ care să capete valențe morale o poate ajuta să adopte o decizie adecvată. Dar criteriul moralității îl reprezintă renunțarea la unele interese personale în favoarea celorlalți, ceea ce îi conferă femeii gravide o stare de optimism și creșterea puterii sufletești prin sentimentul apropierii de Dumnezeu. A găsi o concepție de viață, formată din raționamente înlănțuite, prin care să te pui în acord cu realitatea înconjurătoare și întregul univers, te poate ajuta să-ți găsești liniștea sufletească, chiar dacă tu, ca femeie, trebuie să înfrunți prematur greutatea creșterii și educării unui copil, mai ales dacă acesta reprezintă prima sarcină – căci el poate fi alesul Domnului,³¹ din punctul de vedere al teologiei creștine. Din perspectiva teologiei naturale – inspirată de o filosofie morală comună religiilor monoteiste – prima sarcină este expresia esenței interioare a Naturii-Mamă, care conferă mamei și copilului vivacitatea prin legitatea biologică care îi este proprie. Dacă tână gravidă simte harul și darul de a se atașa de ființa umană pe care o poartă în pântec – har asociat cu posibilitatea de a-i asigura cât de cât o existență adaptată mediului – atunci își poate asuma responsabilitatea de a păstra sarcina, chiar dacă intră în conflict cu unele norme morale. De pildă, fătul poate fi rezultatul unui rău moral interior (din punct de vedere al teologiei naturale), adică un păcat (din perspectiva strict teologică), cum ar fi o relație sexuală accidentală. Sau femeia gravidă nu ar greși cu nimic, dar sarcina este efectul unui rău exterior ei, o agresiune bio-psiho-socială de tipul violului. A păstra o asemenea sarcină este dovada unei valori morale care o pune în acord cu valoarea Sacralului, căci semnifică un act de voință prin care renunță la trebuințele și interesele personale, se supune chiar oprobiului opiniei publice³² pentru a sluji în mod rațional și dezinteresat o mică ființă umană nevinovată.

Un ideal moral înalt – ca acela de a te pune în slujba vieții altuia – constituie unitatea unui scop care dă o formă stabilă vieții sufletești. Urcarea acestui scop în conștiință poate deveni o datorie a vieții și personalității. Credința în Dumnezeu și rugăciunea o pot ajuta pe femeia gravidă să ia decizia cea mai bună în problema privind păstrarea sarcinii sau întreruperea ei la cerere. Adevărata problemă nu este aplicarea dogmatică a normei teologiei relevate privind sfințenia vieții embrionului, ci opțiunea în cazul concretizării valorilor morale la responsabilitățile practice pe care le are față de sine, societate și copilul pe care-l poartă în abdomen. Studenta din exemplul dat mai sus avea posibilitatea materială ca să crească copilul neligitim, însă nu a știut să renunțe la unele trebuințe personale și, în cele din urmă, frustrarea sa a fost mai mare, deoarece i-a fost dată de încălcarea legilor esenței divine interiorizate în natura sa biologică. Prin rugăciune ne mobilizăm voința pentru a împlini o faptă morală. Rugăciunea privind păstrarea sau întreruperea cursului sarcinii se începe după efortul volitiv de a te curăța de patimile trupești, apoi prin izbăvirea de păcatul neștiinței, căci o sarcină nedorită poate fi efectul lipsei educației contraceptive care, în ultimă instanță, înseamnă ignoranță din comoditate. și în al treilea rând, trebuie înlăturată ispita de a pune pe primul plan orgoliul sau satisfacerea egoistă a tuturor trebuințelor individuale. Dacă la sfârșitul tuturor raționamentelor ipotetice, o fată săracă dintr-o familie numeroasă ajunge la concluzia că nu poate sluji intereselor viitorului copil, atunci devine posibil să accepte tragedia avortului, cu părerea de rău pentru ignoranța măsurilor contraceptive.

Femeia care cere în rugăciunea sa virtutea și conștiința rațională a scopului moral pe care-l simte în ea, după ce i-a încredințat Lui tot ce este legat de argumentele sau contraargumentele păstrării sarcinii, în conformitate cu învățătura pe care a primit-o, își poate spune în rugăciune: „Facă-se voia Ta în mine“. Ori de câte ori decizia sa va reflecta renunțarea la interesele sale egoiste în favoarea celorlalți și în primul rând a viitorului copil – Dumnezeu o va răsplăti ulterior pentru buna sa intenție.

³⁰ Idealul în viață poate fi reprezentat metaforic printr-un *talant* din *Evanghelia după Matei*, cap. 25.

³¹ Biblia, Vechiul Testament, *Numeri* cap. 8, verset 17.

³² De affel, acest oprobiu al opiniei publice s-a redus în mediile civilizate ale societății informaționale în care au devenit mai frecvente familiile monoparentale (cu un singur părinte).